

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Racibórz za rok 2019



Racibórz, kwiecień 2020

Zawartość

1. Wstęp	3
1.1. Podstawa opracowania	3
1.2. Autorzy opracowania	3
1.3. Zakres opracowania	3
1.4. Ustawowe zadania gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	4
1.5. Podstawy prawne funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Racibórz	5
2. Obligatoryjne elementy analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi	7
2.1. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych), bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	7
2.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	8
2.3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	10
2.4. Liczba mieszkańców	14
2.5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy	15
2.6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy	16
2.6.1. Ilość wytwarzanych odpadów	16
2.6.2. Ilość zebranych i odebranych odpadów komunalnych	16
2.6.3. Obowiązkowe poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania 17	
2.7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	18
3. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	18
4. Edukacja ekologiczna	19
5. Podsumowanie	20

1. Wstęp

1.1. Podstawa opracowania

Niniejsza analiza wykonana została na podstawie art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

1.2. Autorzy opracowania

Referat ds. Gospodarki Odpadami Urzędu Miasta Racibórz.

1.3. Zakres opracowania

Zgodnie z art. 9 tb ustawy, na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
4. Liczbę mieszkańców,
5. Liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12,
6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu

mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy oraz podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.

1.4. Ustawowe zadania gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Zgodnie z zapisami ustawy gminy są zobowiązane do następujących zadań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi:

1. Tworzenie warunków do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewnianie wykonania tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych;
2. Zapewnianie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym instalacji komunalnych;
3. Objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
4. Nadzorowanie gospodarowaniem odpadami komunalnymi, w tym realizacji zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
5. Ustanawianie selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmujące co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady;
6. Tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy;
7. Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
8. Udostępnianie na stronie internetowej urzędu gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji o:
 - a) podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy, zawierające firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,

- b) miejscach zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
 - c) osiągniętych przez gminę oraz podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, które nie działają na podstawie umowy, o której mowa w art. 6f ust. 1, i nie świadczą takiej usługi w trybie zamówienia z wolnej ręki, o którym mowa w art. 6f ust. 2, w danym roku kalendarzowym wymaganych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
 - d) punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zawierające:
 - firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
 - adresy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie danej gminy, wraz ze wskazaniem rodzajów przyjmowanych odpadów oraz dni i godzin ich przyjmowania,
 - e) zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych,
 - f) adresach punktów zbierania folii, sznurka oraz opon, powstających w gospodarstwach rolnych lub zakładów przetwarzania takich odpadów, jeżeli na obszarze gminy są położone gospodarstwa rolne.
9. Dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.5. Podstawy prawne funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Racibórz

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 701 z późn. zm.),
- Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016 – 2022,

- Uchwała nr VII/126/2019 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 czerwca 2019r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Racibórz,
- Uchwała nr XXI/302/2012 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 września 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,
- Uchwała nr XXIV/343/2012 Rady Miasta Racibórz z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości z późn. zm.,
- Uchwała nr VIII/127/2019 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 czerwca 2019r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr XXIX/412/2017 Rady Miasta Racibórz z dnia 31 maja 2017 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności z późn. zm.,
- Uchwała nr XII/142/2015 Rady Miasta Racibórz z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
- Uchwała nr XII/145/2015 Rady Miasta Racibórz z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr XXXI/438/2013 Rady Miasta Racibórz z dnia 28 sierpnia 2013 r. w sprawie określenia warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
- Uchwała nr XII/143/2015 Rady Miasta Racibórz z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku,

- Uchwała nr XVIII/239/2016 Rady Miasta Racibórz z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie przyjęcia wzoru deklaracji elektronicznej o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku oraz określenia warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

2. Obligatoryjne elementy analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi

2.1. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych), bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W gminie Racibórz od roku 2016 funkcjonuje Zintegrowane Centrum Przetwarzania Odpadów Komunalnych, w skład którego wchodzi:

- instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP), wybudowana w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (zwanym dalej PPP) z firmą EMPOL Sp. z o.o. z Tylmanowej,
- kompostownia odpadów zielonych, będąca własnością Miasta Racibórz,
- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, którego właścicielem jest Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. z Raciborza (100% spółka gminna).

Wszystkie odebrane od mieszkańców Raciborza odpady komunalne, za wyjątkiem odpadów zielonych, trafiają na instalację do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przy ul. Rybnickiej 125. Na instalacji odpady są segregowane, przetwarzane i przygotowywane do dalszego zagospodarowania.

Na składowisku deponowane są w głównej mierze odpady powstające w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych powstające na instalacji MBP w Raciborzu. Zgodnie z postanowieniami umowy współpracy zawartej w ramach PPP, Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., eksploatując składowisko, winien zapewnić

Partnerowi Prywatnemu możliwość deponowania odpadów poprocesowych z instalacji MBP w Raciborzu w całym dwudziestoletnim okresie obowiązywania umowy PPP.

Biodopady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy odebrane z terenu Raciborza kierowane są na kompostownię odpadów przy ul. Rybnickiej 125. Instalacja prowadzi przetwarzanie odpadów zielonych w procesie kompostowania w sposób naturalny, w technologii otwartych przyzm. Końcowym produktem procesu kompostowania jest kompost pn. „RAKOR”, który jest w 100% produktem naturalnym, bez dodatku substancji chemicznych. Środek polecany jest do stosowania na wszystkich rodzajach gleby, szczególnie na glebach lekkich, ubogich w próchnicę. RAKOR przeznaczony jest również do rekultywacji gleb zdegradowanych w celu przywrócenia im pierwotnej wartości użytkowania. Jakość produktu RAKOR potwierdziły krajowe ośrodki badawcze takie jak: Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Państwowy Instytut Weterynaryjny w Puławach, Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach, Instytut Medycyny Wsi w Lublinie oraz Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie.

Powyższe instalacje zapewniają kompleksowe przetwarzanie wszystkich niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, biodopadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

2.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Miasto Racibórz w ramach realizacji projektu pn. *”Rozwój zakładu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w mieście Racibórz”* przeprowadziło kampanię informacyjno – edukacyjną. Wykonawcą kampanii była firma IntraCOM PL s.c. G. Lemantowicz, A. Molski z Katowice. Głównym założeniem kampanii informacyjno - edukacyjnej była dbałość o stan środowiska naturalnego poprzez kształtowanie pozytywnych wzorców związanych z właściwą segregacją odpadów, recyklingiem oraz ograniczeniem zużycia opakowań i odpadów opakowaniowych. Elementami realizowanymi w ramach kampanii informacyjno – edukacyjnej były: przewodnik multimedialny „Odpadowe ABC”, scenariusze lekcyjne, konkurs dla szkół, ulotka informacyjna, gra miejska, plakaty, artykuły publikowane w mediach lokalnych promujące poradnik multimedialny „Odpadowe ABC”.

Na realizację projektu pn. *”Rozwój zakładu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w mieście Racibórz”* miasto uzyskało dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-

2020, Osi Priorytetowej V. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, Działania 5.2. Gospodarka odpadami, Poddziałania 5.2.2. Gospodarka odpadami RIT w kwocie 825 789,65 zł, co stanowi 85% wartości kosztów kwalifikowanych.

Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Miasto Racibórz złożyło wnioszek o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020, Osi Priorytetowej V. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, Działania 5.2. Gospodarka odpadami, Poddziałania 5.2.2. Gospodarka odpadami RIT na budowę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Adamczyka 10, której realizacja planowana jest na lata 2020 – 2021. Projekt inwestycji został wykonany przez Przedsiębiorstwo Inżynieryjno – Usługowe INŻYNIERIA PRO-EKO Sp. z o.o. z Bielska Białej. Charakterystyka projektowanych obiektów przedstawia się następująco:

Kontenerowe zaplecze socjalno-biurowe

Zaplecze socjalno-biurowe służące do obsługi administracyjnej PSZOK. Obiekt składać się będzie z zespołu dwóch typowych kontenerów o standardowych wymiarach 2,44 x 6,06 m każdy, co daje obiekt na planie prostokąta o wymiarach 4,88 x 6,06 m. Będzie to obiekt gotowy z pełnym wyposażeniem instalacyjnym. Do kontenera doprowadzona zostanie woda z sieci wodociągowej oraz energia elektryczna.

Waga samochodowa

Będzie to gotowe urządzenie przeznaczone do ważenia małych i średnich samochodów.

Zaprojektowano wagę z gotowych prefabrykatów żelbetowych. Waga samochodowa o konstrukcji stalowej, mobilna o pomoście 8 x 2,5 m z blachy ryflowanej; montowana bez fundamentów, bezpośrednio na równej powierzchni utwardzonej (betonowej, asfaltowej, wyłożonej kostką, itp.).

Plac technologiczny

Place służące do przechowywania na nich kontenerów na odpady oraz do obsługi PSZOK przez pojazdy transportujące kontenery, umożliwiające również komunikację po terenie PSZOK. Drogę wewnętrzną, plac pod kontenery, miejsca parkingowe zaprojektowano z nawierzchni asfaltobetonowej.

Kontenery, w które będzie wyposażony PSZOK będą zapewniały odbiór 12 frakcji odpadów komunalnych wytworzonych i dostarczonych przez mieszkańców Raciborza.

2.3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi powinny zostać pokryte z opłaty pobieranej od właścicieli nieruchomości. Według art. 6 r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmujące:

- odbiór, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych;
- tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- obsługę administracyjną tego systemu;
- edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów o których w art. 6r ust. 2a, 2aa i 2b ustawy, a także kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.

Łączne wydatki poniesione przez Miasto Racibórz związane z prowadzeniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 r. wyniosły 9 117 172,06 zł. Koszty odbioru oraz zagospodarowania odpadów komunalnych wyniosły 8 615 291,91 zł, co stanowi 94,50 % wszystkich poniesionych wydatków.

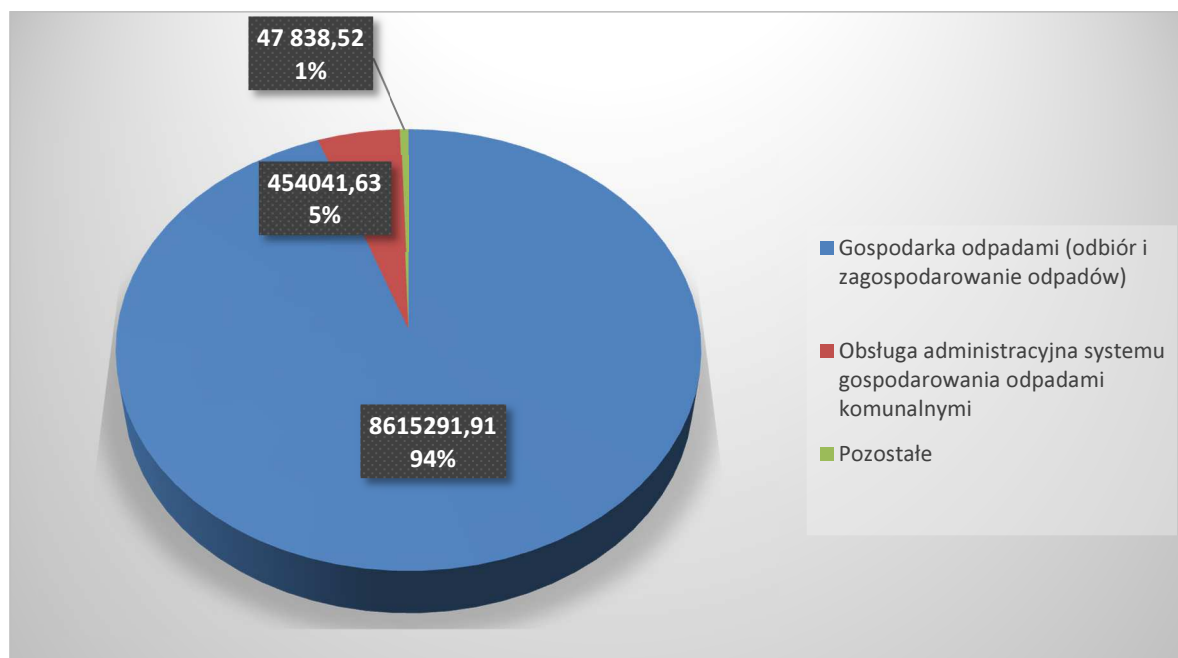
W kolejnej tabeli przedstawiono, a na wykresie zobrazowano strukturę wydatków na prowadzenie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Tabela 1. System gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 r. – wydatki

Zadanie	Koszt [zł]	Udział
Gospodarka odpadami (odbiór i zagospodarowanie odpadów)	8 615 291,91	94,50%
Obsługa administracyjna systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	454 041,63	4,98%
Tworzenie warunków do selektywnej zbiórki odpadów	38 225,24	0,42%

Działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi	9 613,28	0,10%
Łącznie	9 117 172,06	100,00%

Źródło: opracowanie własne



Wykres 1. Udział poszczególnych zadań w ogólnych kosztach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 r.

W kolejnej tabeli przedstawiono porównanie struktury wydatków pomiędzy 2018 i 2019 r.

Tabela 2. Porównanie wydatków na prowadzenie gospodarki odpadami komunalnymi w 2018 i 2019 r.

Wydatki	2018	2019	Zmiana [%]	Zmiana [zł]
Gospodarka odpadami (odbiór i zagospodarowanie odpadów)	8 342 502,63	8 615 291,91	3,27%	272 789,28
Obsługa administracyjna systemu	358 126,12	454 041,63	26,79%	95 915,51
Tworzenie warunków do selektywnej zbiórki odpadów	40 457,10	38 225,24	-5,52%	-2 231,86
Działania informacyjne i edukacyjne	16 534,66	9 613,28	-41,86%	-6 921,38
Łącznie	8 757 620,51	9 117 172,06	4,11%	359 551,55

Źródło: opracowanie własne

Porównując łączne wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Raciborza w 2018 r. i 2019 r. wynika, iż w 2019 r. były one wyższe o 359 551,55 zł (4,11%).

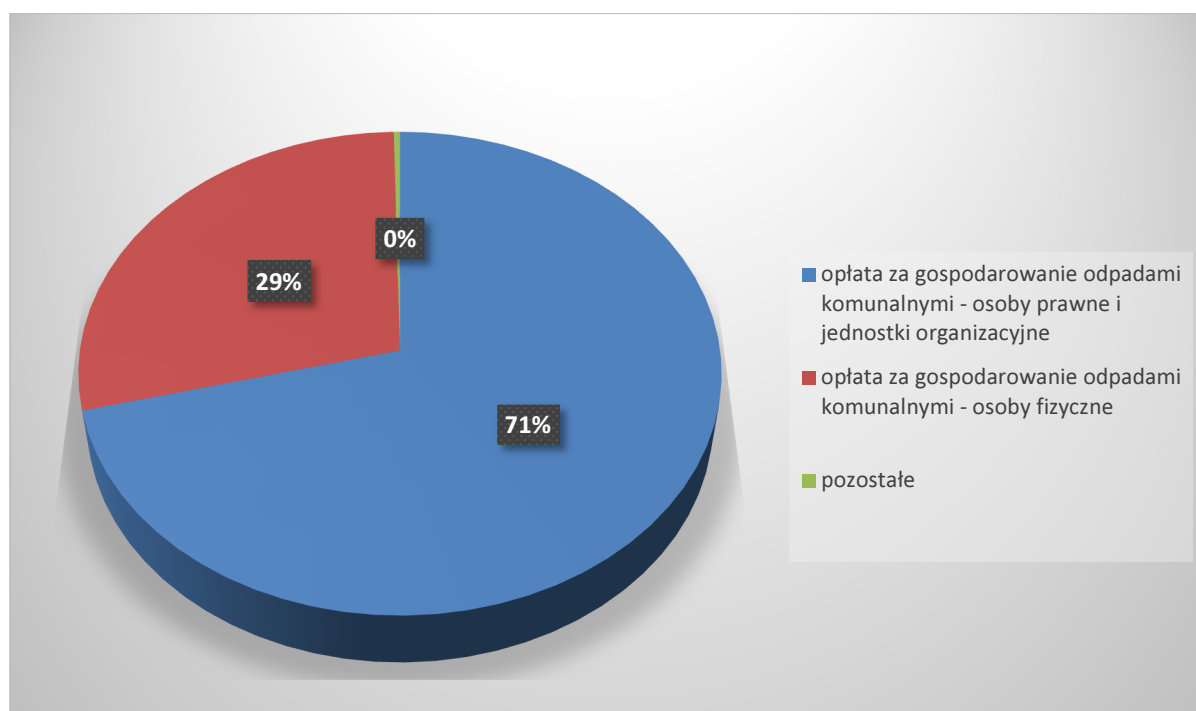
Łączne dochody z tytułu prowadzenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 r. wyniosły 8 770 356,41 zł. Największy udział w przychodach stanowi opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi od osób prawnych – 6 231 890,04 zł (71,06 %). Należy wziąć pod uwagę, iż do osób prawnych zaliczane są m.in. wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie, które uiszczają opłaty za mieszkańców budynków wielolokalowych.

W kolejnej tabeli przedstawiono, a na wykresie zobrazowano, udział poszczególnych źródeł dochodów w łącznych przychodach z prowadzenia gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Tabela 3. System gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 r. - dochody

Źródło dochodu	Suma [zł]	Udział
opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi - osoby prawne i jednostki organizacyjne (w tym wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie, podmioty gospodarcze, itp.)	6 231 890,04	71,06%
opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi - osoby fizyczne (w tym budynki jednorodzinne)	2 508 597,89	28,60%
opłaty od osób fizycznych - odsetki	12 022,94	0,14%
opłaty od osób prawnych - odsetki	5 108,76	0,06%
koszty upomnień	3 409,00	0,04%
odszkodowania z ubezpieczenia	5 724,00	0,07%
kary za nienależyte wykonanie umowy	2 603,78	0,03%
wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	1 000,00	0,01%
Łącznie	8 770 356,41	100,0%

Źródło: opracowanie własne



Wykres 2. Udział poszczególnych dochodów w ogólnych przychodach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 r.

Porównując łączne dochody z tytułu prowadzenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Raciborza w 2018 r. i 2019 r. wynika, iż w 2019 r. były one niższe o 401 446,58 zł (4,38 %).

W kolejnej tabeli przedstawiono porównanie struktury dochodów pomiędzy 2018 r. i 2019 r.

Tabela 4. Porównanie przychodów z tytułu prowadzenia gospodarki odpadami komunalnymi w 2018 i 2019 r.

Nazwa zadania	2018 r.	2019 r.	Zmiana [%]	Zmiana [zł]
opłaty od osób prawnych	6 650 145,57	6 231 890,04	-6,29%	-418 255,53
opłaty od osób fizycznych	2 477 746,32	2 508 597,89	1,25%	30 851,57
opłaty od osób prawnych - odsetki	6 469,00	5 108,76	-21,03%	-1 360,24
opłaty od osób fizycznych - odsetki	8 521,53	12 022,94	41,09%	3 501,41
koszty upomnień	9 237,95	3 409,00	-63,10%	-5 828,95

kary za nienależyte wykonanie umowy	10 950,00	2 603,78	-76,23%	-8 346,22
odszkodowania z ubezpieczenia	8 732,52	5 724,00	-34,46%	-3 008,52
wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	0,00	1 000,00	-----	1 000,00
Łącznie	9 171 802,89	8 770 356,41	-4,38%	-401 446,48

Źródło: opracowanie własne

Podsumowanie:

Łączne dochody z tytułu prowadzenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 r. wyniosły 8 770 356,41 zł

Łączne wydatki poniesione przez Miasto Racibórz związane z prowadzeniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 r. wyniosły 9 117 172,06 zł

Różnica pomiędzy dochodami a kosztami systemu **wyniosła 346 815, 56 zł.**

W roku poprzedzającym okres zawarty w niniejszej analizie Miasto uzyskało 414 182,38 zł nadwyżki z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu.

W celu zapewnienia samofinansowania się systemu gospodarki odpadami komunalnymi w kolejnym roku, Rada Miasta Racibórz uchwaliła w analizowanym roku nowe stawki w wysokości:

- 21,00 zł od mieszkańca zamieszkującego nieruchomość – stawka podstawowa,
- 63,00 od mieszkańca zamieszkującego nieruchomość – stawka podwyższona.

Podane stawki obowiązują od 1 lutego 2020 r.

2.4. Liczba mieszkańców

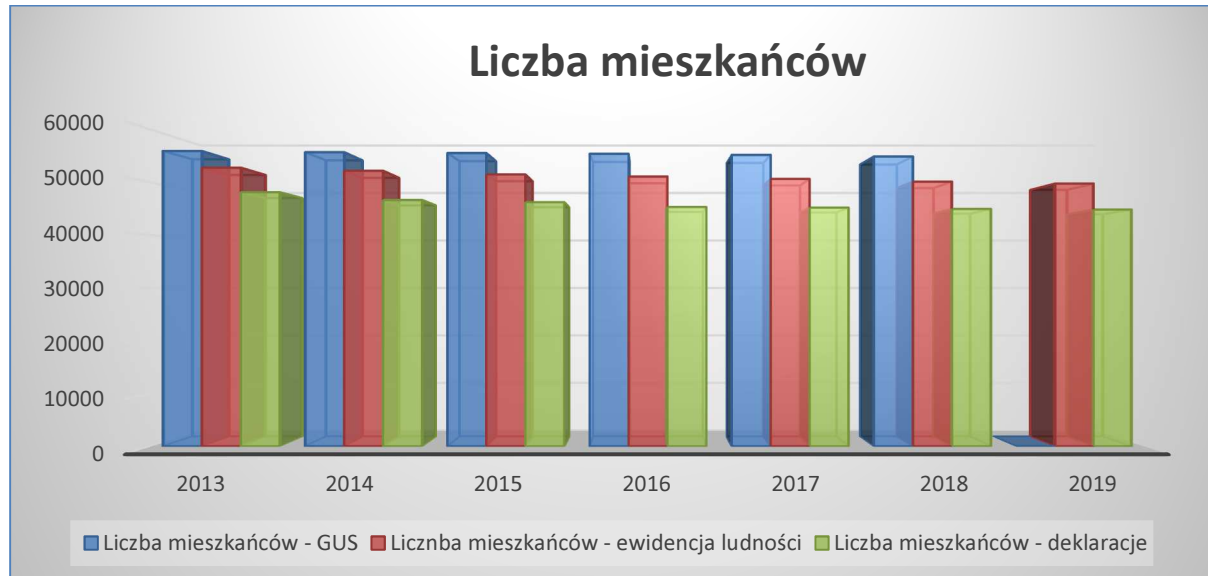
Liczba mieszkańców zamieszkująca Gminę Racibórz ma tendencje spadkową i kształtuje się następująco:

Tabela 5. Liczba mieszkańców Gminy

Rok	Liczba ludności GUS – miejsce zamieszkania	Liczba ludności - Meldunki	Liczba ludności - Deklaracje
2013	55 930	52 774	48 122
2014	55 710	52 190	46 651
2015	55 547	51 498	46 244
2016	55 404	51 093	45 326
2017	55 189	50 647	45 219

2018	54 882	50 124	44 971
2019	b.d.	49 760	44 832
2013-2019	- 1 048 (2018r.)	- 3 014	- 3 290
	- 1,9 %	- 5,7 %	- 6,8 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, meldunków i złożonych deklaracji



Wykres 3. Liczba mieszkańców Gminy na podstawie różnych źródeł

2.5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy

Zadaniem samorządów gminnych jest również prowadzenie ewidencji umów na odbieranie odpadów komunalnych, jakie powinny mieć zawarte nieruchomości znajdujące się na terenie danej jednostki (Art. 6, ust. 1 Właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek określony w art. 5 ust. 1 pkt 3b, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

- 1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych lub,
- 2) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 9b, ust. 2

- przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi).

Jako, że Gmina Racibórz włączyła do nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi również nieruchomości niezamieszkałe, właściciele tych nieruchomości nie są

zobowiązani do zawierania umów z podmiotami odbierającymi odpady. W związku z tym gmina nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji umów na odbiór odpadów komunalnych dla nieruchomości niezamieszkałych.

2.6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

2.6.1. Ilość wytwarzanych odpadów

Ze względu na objęcie od 1.07.2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami wszystkich właścicieli nieruchomości, ilość odpadów odebranych uznawana jest za odpady wytworzone.

2.6.2. Ilość zebranych i odebranych odpadów komunalnych

W 2019 r. bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych odebrano **19 803,13 Mg** odpadów komunalnych. Do PSZOK mieszkańcy dostarczyli **1 904,75 Mg** odpadów komunalnych natomiast do kompostowni **1 387,16 Mg** odpadów ulegających biodegradacji. Łączna ilość odebranych i zebranych odpadów komunalnych wynosi **23 095,04 Mg**.

Poniżej w tabeli, na podstawie sprawozdań składanych przez podmiot odbierający odpady, przedstawiono ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Racibórz w roku 2019.

Tabela 6. Ilość odebranych odpadów komunalnych w roku 2019

Lp.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Ilość odebranych odpadów [Mg]	Udział %
1	zmieszane odpady komunalne	20 03 01	14609,16	73,77%
2	opakowania z papieru i tektury	15 01 01	539,3	2,72%
3	opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	5,02	0,03%
4	opakowania ze szkła	15 01 07	696,56	3,52%
5	zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	764,49	3,86%
6	odzież	20 01 10	209,72	1,06%
7	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	20 03 99	1,96	0,01%
8	baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	3,54	0,02%
9	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 oraz 20 01 35	20 01 36	35,26	0,18%
10	odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	1177,84	5,95%
11	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	942,7	4,76%
12	inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	20 01 99	814,87	4,11%
13	leki inne niż wymienione w 20 01 31	20 01 32	2,76	0,01%
łącznie			19803,18	100,00%

Ilość odpadów przyjętych w roku 2019 w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK) zlokalizowanym przy ul. Adamczyka 10 przedstawia się następująco:

Tabela 7. Ilość zebranych w PSZOK odpadów komunalnych w roku 2019

Lp.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Ilość odpadów [Mg]	Udział %
1	odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	774,81	40,68%
2	opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)	15 01 10*	0,2	0,01%
3	zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	17 09 04	170,5	8,95%
4	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	685,45	35,99%
5	opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	41,36	2,17%
6	zużyte urządzenia elektryczne	20 01 36	34,67	1,82%
7	opakowania ze szkła	15 01 07	9,52	0,50%
8	zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	88,99	4,67%
9	zużyte opony	16 01 03	40,25	2,11%
10	opakowania z papieru i tektury	15 01 01	29,25	1,54%
11	odzież	20 01 10	29,75	1,56%
12	Żużle i popioły	20 01 99	0	0,00%
łącznie			1904,75	100,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie miesięcznych raportów firmy odbierającej odpady komunalne

Dodatkowo na terenie Kompostowni Odpadów przy ul. Rybnickiej 125 własnym transportem dostarczonych zostało 1 387,16Mg odpadów zielonych, w tym:

- 787,00 Mg przez osoby fizyczne,
- 600,16 Mg przez Wspólnoty Mieszkaniowe.

2.6.3. Obowiązkowe poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

W związku z przedłużeniem terminów składania sprawozdań rocznych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi odpowiednio dla przedsiębiorców do końca czerwca, a dla gmin do końca sierpnia, na moment sporządzania "Analizy stanu gospodarki odpadami

komunalnymi na terenie Miasta Racibórz za 2019 r." nie będą znane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

2.7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W 2019 r. z obszaru miasta Racibórz odebrano 14 609,16Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, które zostały zagospodarowane w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych PUK EMPOL Sp. z o.o. w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125.

W analizowanym roku łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji (kod 20 02 01) odebranych i zebranych z obszaru miasta Racibórz w 2019 r. wyniosła 2 565,00 Mg.

Wszystkie odebrane i zebrane odpady ulegające biodegradacji poddano procesowi odzysku R3 - recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Raciborzu (kompostowanie w pryzmach).

Ilość przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wyniosła 8 797,47 Mg (kod 19 05 99).

3. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych

Dnia 31.12.2019 r. wygasła umowa na „Odbieranie odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne na terenie miasta Racibórz” zawarta z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych EMPOL Sp. z o.o.

W sierpniu 2019 ogłoszone zostało zamówienie na realizację usługi na kolejne lata. W postępowaniu złożona została jedna oferta, Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych EMPOL

Sp. z o.o. W dniu 06.11.2019 r. Prezydent Miasta Racibórz unieważnił przetarg, gdyż cena oferty przewyższa kwotę, którą zamawiający przeznaczył na sfinansowanie zamówienia.

W kolejnym wszczętym postępowaniu na realizację usługi na okres ośmiu miesięcy ofertę złożyło również jedynie PUK EMPOL Sp. z o.o., jednak z niższą ceną, niż w unieważnionym wcześniej postępowaniu. W dniu 30.12.2019 r. zawarto umowę na „Odbieranie odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne na terenie miasta Racibórz”.

4. Edukacja ekologiczna

W roku 2019 prowadzono następujące działania informacyjne i edukacyjne:

- organizacja konkursów ekologicznych „Chomikuj baterie”, „Zbieramy butelki plastikowe”, „Zbieramy nakrętki plastikowe” oraz „Chroń Las – zbieraj makulaturę”;
- wydruk i dystrybucja wśród mieszkańców ulotek dotyczących wprowadzenia zbiórki bioodpadów - wydrukowano 14 400 sztuk ulotek, które przekazano do dystrybucji w budynkach jednorodzinnych przedsiębiorcy odbierającemu odpady oraz zarządcom i wspólnotom mieszkaniowym;
- zlecenie emisji spotów radiowych dotyczących wprowadzenia zbiórki bioodpadów - na antenie Radia Vanessa (w terminie od 27.12.2019 do 31.01.2020 emitowane były 120 razy dwa spoty tematyczne);
- zamówienie 600 szt. książeczek o tematyce ekologicznej dotyczącej prawidłowego gospodarowania odpadami - książeczki wykorzystane są jako nagrody w prowadzonych przez Miasto Racibórz konkursach ekologicznych;
- informacje o zasadach gospodarki odpadami udostępnione w zakładce tematycznej „ODPADY KOMUNALNE” dostępnej na stronie internetowej miasta tj. www.raciborz.pl. Na stronie dostępne są również broszurki, spoty i ulotki w formie elektronicznej dotychczas wyprodukowane na potrzeby kampanii informacyjnej oraz informacje wynikające z obowiązku zawartego w art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- propagacja cyklicznych akcji zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (maj, wrzesień), opakowań po środkach ochrony roślin i nawozach sztucznych (sierpień) za pomocą lokalnych środków komunikacji

społecznej (kanały internetowe, plakaty na słupach i tablicach ogłoszeniowych rozmieszczonych na terenie miasta, w placówkach oświatowych, ogłoszenia parafialne);

- organizacja akcji Sprzątania Świata;
- istotne terminy i informacje z zakresu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi znalazły się również w ekologicznym kalendarzu ściennym wyprodukowanym i rozdyskretuowanym w nakładzie 1000 szt.

5. Podsumowanie

- Gmina w analizowanym roku realizowała obowiązki wynikające z obowiązujących przepisów prawa,
- Gmina posiada infrastrukturę do przetwarzania powstałych odpadów komunalnych,
- W związku ze zmianami legislacyjnymi, poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, znane będą do końca sierpnia 2020 r.

Sporządził:

Sprawdził:

Zatwierdził:

Wojciech Wojtaszek

Kierownik Referatu
ds. gospodarki odpadami
Mariola Wierzbicka

Zastępca Prezydenta
Dominik Konieczny

09.04.2020 r.